

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL T. G. 2017 M. SPALIO 26 D. SKUNDO**

2017 m. gruodžio 22 d. Nr. SP-26
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13 punkto 1 papunkčiu bei išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2017 m. spalio 26 d. gautą T. G. (toliau – Pareiškėjas)¹ skundą dėl galimų akademinės etikos pažeidimų Universitete (toliau – skundas),

n u s t a t ė:

Pareiškėjas 2017 m. spalio 26 d. skundu kreipėsi į Kontrolierių nurodydamas, kad skundžia:
„1. [Universiteto prorektorių V. S.]² <...> už galimai suklastotą parašą ant [Pareiškėjo] studijų sutarties <...>.

2. [Universiteto prorektorių] <...> už įsakymą, kuris suteikia teises <...> [Universitete] dirbantiems dėstytojams [Pareiškėją] ignoruoti ir nesuteikti prašomos informacijos, susijusios su studijų programa.

3. [Universiteto darbuotojus D. G., G. Č.-K. ir J. M.] už informacijos, kuri neatitinka tikrovės, pateikimą ir viešą tokios informacijos skleidimą, už vienodų teisių ir tinkamų darbo sąlygų studentams neužtikrinimą <...>.

4. [U]niversitetą už tai, kad administracijos ir dėstytojų elgesys prieštarauja pagrindiniams, [Universiteto] akademinės etikos kodekse įtvirtintiems principams: geros moralės principams.

5. [Universiteto] studentų atstovybę už tai, kad iki šiol nekelia Senate klausimo dėl teisėtos [Universiteto] ginčų nagrinėjimo komisijos sudarymo tvarkos ir neužtikrina [pareiškėjo], kaip beje ir visų kitų, studentų teisių.

6. [Universiteto darbuotoją L. D.] už dokumentų klastojimą.“³

Pareiškėjas, grįsdamas skunde nurodytas aplinkybes:

1) pateikė dokumentų, kuriuose matomi skirtingi Universiteto prorektoriaus parašai, kopijas;

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „Pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

² Laužtiniuose skliaustuose pateikiamos Tarnybos pastabos.

³ Čia ir toliau cituojama kalba netaisyta.

2) nurodė, kad „[Universiteto darbuotojai] sąmoningai <...> ignoruoja [Pareiškėją] ir nepateikia prašomos informacijos ir (arba) tyčia klaidina, vadovaudamiesi [Universiteto prorektoriaus] įsakymu, kuris galimai pažeidžia [Universiteto] akademinės etikos kodeksą“;

3) pateikė 2017 m. rugsėjo 4 d. Universiteto renginio „Universiteto diena 2017 pirmakursiams“ metu darytą garso įrašą, iš kurio girdėti, kad Pareiškėjas kreipėsi į Universiteto darbuotojus dėl Universiteto Etikos ir ginčų komisijos ir studento galimybių ginti savo teises Universitete: „<...> galima kreiptis, jeigu studentas jaučiasi, kad su juo dėstytojai elgiasi nesąžiningai. Tokia teisė yra užtikrinama Universitete? <...> Šita teisė nėra užtikrinama Universitete todėl, kad šita komisija, ji – sudaryta neteisėtai. Šita komisija sudaryta pažeidžiant [Mokslo ir studijų] įstatymą. <...> [Universiteto darbuotojai žodžiu patvirtina, kad studentų teises gina Universitete veikusi Etikos ir ginčų komisija] Tai jūs, visų pirma, teigiate netiesą ir, visų antra, jūs dabar žmonėms susirinkusiems bandot pasakyti visai ne tokius dalykus“;

4) pateikė su 2017 m. sausio 18 d. Kontrolieriaus sprendimu Nr. SP-3 „Dėl T. G. 2016 m. spalio 14 d. skundo“ susijusius dokumentus: 2016 m. kovo 10 d. Universiteto Filosofijos katedros posėdžio protokolo išrašo ir 2016 m. lapkričio 16 d. Universiteto pažymos kopijas. Pateiktuose dokumentuose posėdžio protokolo registracijos numeris nurodytas skirtingai: atitinkamai, Nr. 33 ir Nr. 10. Pareiškėjas, atsižvelgdamas į tai, nurodė, kad „[p]rotokolas yra suklastotas. Posėdyje nebuvo svarstyta. Posėdyje nebuvo nutarta. Posėdis nevyko. Tai galėtų patvirtinti, posėdyje nedalyvavę dėstytojai, išvardinti protokole. Posėdžio protokolas nepatvirtintas posėdžio pirmininko parašu.“

Pareiškėjas skundo dalių dėl Universiteto Studentų atstovybės ir galimų akademinės etikos / „geros moralės principų“ pažeidimų Universitete nepatiksino, papildomų duomenų nepateikė.

2017 m. lapkričio 3 d. Kontrolierius raštu Nr. S-456 „Dėl skundo nagrinėjimo pradėjimo“ pranešė Pareiškėjui apie sprendimą pradėti nagrinėti skundą ir nurodė, kad „skundas <...> bus nagrinėjamas ta dalimi, kuri yra susijusi su [Pareiškėjo] prašymu išaiškinti:

1) ar [Universiteto prorektorius nėra išleidęs] akademinę etiką pažeidžiančio įsakymo neteikti atsakymų į neregistruotus [Pranešėjo] prašymus ir ar [Pranešėjo] prašymai [Universitete] yra nagrinėjami;

2) ar [Universiteto darbuotojas L. D.] neatliko akademinę etiką pažeidžiančių veiksmų, susijusių su dokumentų klastojimu.“

Kontrolierius taip pat pažymėjo, kad:

„1) <...> skundo dalis [dėl galimo parašų klastojimo] yra kartotinė. 2017 m. liepos 19 d. Kontrolieriui [buvo pateiktas Pareiškėjo prašymas] dėl skirtingų [Universiteto prorektoriaus] parašų, [iš kurio matyti, kad kreiptasi] ne tik į Kontrolierių, bet ir į ir kitas institucijas: [kaip rašte nurodė Pareiškėjas,] Lietuvos policiją, Lietuvos Respublikos prokuratūrą, Seimo kontrolierių įstaigą, Švietimo ir mokslo ministeriją. 2017 m. spalio 26 d. skunde naujų duomenų nepateik[ta], nenurod[yta] priežasčių, dėl kurių reikėtų pakartotinai svarstyti šį klausimą (<...> Kontrolieriaus 2017 m. sausio 18 d. sprendimas Nr. SP-3 „Dėl T. G. 2016 m. spalio 14 d. skundo“);

2) <...> Kontrolieriaus prašo[ma] įvertinti, ar [tai, kad Universiteto Studentų atstovybė galimai nekelia klausimo dėl ginčų komisijos sudarymo pagal Mokslo ir studijų įstatyme numatytą tvarką,] nepažeidžia akademinės etikos.

<...> Kontrolieriui yra žinoma tai, kad [Universitete] veikia Etikos ir ginčų komisija, o atskira studentų ir universiteto administracijos darbuotojų ginčus nagrinėjanti ginčų komisija nėra

sudaryta (<...> 2017 m. liepos 18 d. [Kontrolieriaus raštas Pareiškėjui] Nr. S-316 „Dėl prašymo“). [Universitetas] informavo, kad ginčų komisijos sudarymo klausimas [buvo] svarstomas⁴;

3) skunde abejoja[ma], ar renginyje „Universiteto diena 2017 pirmakursiams“ [Universiteto darbuotojų D. G., G. Č.-K. ir J. M.] pasakytas teiginys, kad [Universiteto] studentų teisės yra ginamos, atitinka tikrovę. Abejon[ė] grindžia[ma] tuo, kad atskira ginčų nagrinėjimo komisija [Universitete] nėra sudaryta.

<...> Kontrolieriui yra žinomi akademinės etikos pažeidimai, susiję su [Universitete] veikiančios Etikos ir ginčų komisijos sudarymu. <...> [S]tudentų teis[ės] [Universitete] gin[tos] Etikos ir ginčų komisij[os].“

2017 m. lapkričio 3 d. pranešime Nr. S-456 „Dėl skundo nagrinėjimo pradėjimo“ Pareiškėjui nurodyta, kad vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 3 ir 4 punktais, skundo dalys dėl galimo parašų klastojimo, galimo Universiteto Studentų atstovybės neveikimo ir Universiteto darbuotojų D. G., G. Č.-K. ir J. M. veiksmų 2017 m. rugsėjo 4 d. Universiteto renginio „Universiteto diena 2017 pirmakursiams“ metu nebus nagrinėjamos.

2017 m. lapkričio 7 d. Kontrolierius raštu Nr. S-458 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Universiteto prorektorius prašydamas:

- „1) nurodyti, ar ir kiek yra neatsakytų [Pareiškėjo] raštų [Universitetui];
- 2) nurodyti ir pateikti <...> priimtus sprendimus ir teiktus įsakymus dėl [Pareiškėjo];
- 3) pateikti [Universiteto] vidaus teisės aktus, reglamentuojančius administracijos darbuotojų ir dėstytojų bendravimą su studentais, jų pareigas, susijusias su susirašinėjimu elektroniniais laiškais;
- 4) pateikti [Universiteto] vidaus teisės aktų, reglamentuojančių studentų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarką, kopijas.“

2017 m. lapkričio 20 d. Universiteto prorektorius raštu Nr. 02-R4-1084 „Dėl informacijos pateikimo“ pateikė prašytus dokumentus ir nurodė:

„[Pareiškėjas] nuo 2016-10-14 d iki 2017-11-08 d. Universitetui pateikė 80 raštų. Iš jų atsakyta oficialiai registruojant Dokumentų valdymo sistemoje 44 raštais, į 26 registruotus raštus atsakyta elektroniniu paštu. Neatsakyta į 9 registruotus raštus, nes prašoma informacija kartojasi, adresuota ne mums, atsakyta žodžiu arba pareiškėjo tekstas nesuprantamas <...>.

Dėl [Pareiškėjo nėra priimta] sprendimų bei įsakymų. Yra oficialus prašymas registruoti prašymus ir skundus vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, LEU dokumentų rengimo ir tvarkymo taisyklėmis.“

Kaip matyti iš rašto priedų, 2017 m. rugpjūčio 10 d. Universitetas raštu Nr. 02-R4-717 „Dėl siunčiamų prašymų“ kreipėsi į Pareiškėją ir nurodė „prašymus ir skundus siųsti registruotu paštu, pristatyti į Universiteto raštinę arba siųsti elektroniniu paštu, pasirašius juos saugiu elektroniniu parašu.“⁵

2017 m. lapkričio 7 d. Kontrolierius raštu Nr. S-459 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Universiteto darbuotoją L. D. prašydamas:

⁴ 2017 m. lapkritį Universitetas patvirtino naują akademinio kodekso redakciją, pakeitė anksčiau veikusią *Etikos ir ginčų komisiją*, sudarė atskiras *Akademinės etikos* ir *Ginčų nagrinėjimo* komisijas kaip numato Mokslo ir studijų įstatymas.

⁵ Pabraukta mūsų

„1) pateikti [Universiteto Filosofijos katedros] 2016 m. kovo 10 d. posėdžio <...> išsamų protokolą ir garso įrašą;

2) paaiškinti priežastis, dėl kurių posėdžio protokolo registracijos numeris <...> dokumentuose nurodomas skirtingai.“

2017 m. lapkričio 30 d. Kontrolierius, atsižvelgiant į tai, kad atsakymas nebuvo pateiktas, raštu Nr. S-513 pakartotinai kreipėsi į Universiteto darbuotoją L. D.

2017 m. gruodžio 11 d. Universiteto Fakultetas raštu Nr. 27-R4-1200 nurodė, kad dėl Universiteto struktūros pokyčių „negalime paaiškinti 2016 m. kovo 10 d. [Universiteto] Filosofijos katedros posėdžio protokolo registracijos numerio neatitikimo skirtinguose dokumentuose.“

2017 m. gruodžio 12 d. Kontrolierius, atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 11 d. Universiteto Fakulteto atsakymą, raštu Nr. S-536 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Universitetą prašydamas „pateikti dokumentų registracijos žurnalo puslapio, kuriame registruotas 2016 m. kovo 10 d. Filosofijos katedros posėdžio protokolas, kopiją, patvirtintą dokumentų valdymo funkcijas atliekančio darbuotojo parašu.“

2017 m. gruodžio 22 d. Universiteto Fakultetas raštu Nr. 27-R4-1245 nurodė, kad 2017 m. Filosofijos katedrą prijungus prie kitos Universiteto Fakulteto Katedros, „administracijai nebuvo perduotas Filosofijos katedros dokumentų registracijos žurnalas“, ir pateikė 2016 m. kovo 10 d. Universiteto Filosofijos katedros posėdžio protokolo kopiją. Posėdžio protokolo registracijos numeris yra toks pats, kaip nurodyta Pareiškėjo pateiktame posėdžio protokolo išrašė.

Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis apibrėžia, kad „Nacionalinį dokumentų fondą sudaro valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės įgaliotų asmenų veiklos dokumentai <...>.“ To paties įstatymo 10 straipsnis nustato, kad „1. Valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentai turi būti efektyviai valdomi ir prieinami jos pačios ir kitų asmenų poreikiams tenkinti, apsaugoti nuo sugadinimo, praradimo, neteisėto naudojimo, pakeitimo, naikinimo. Už valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentų valdymo organizavimą teisės norminių aktų nustatyta tvarka atsako tos institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas ar kitas įgaliotas asmuo (toliau – vadovas). 2. Valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas privalo: 1) nustatyti institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų registrus, kitus apskaitos dokumentus; 2) paskirti už veiklos dokumentų registravimą, tvarkymą, apskaitą, saugojimą ir naikinimą atsakingus asmenis ir nustatyti jų įgaliojimus <...>.“ Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis nustato, kad „Valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių vykdant teisės norminių aktų nustatytus įgaliojimus ir veiklą sudaryti ir gauti dokumentai turi būti užregistruoti dokumentų registruose, susisteminti pagal institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentacijos planą, sutvarkyti ir įtraukti į apskaitą.“

Administracinių nusižengimų kodekso 522 straipsnio 1 dalis nustato administracinę atsakomybę už *Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų valdymą ir (ar) naudojimą reglamentuojančių norminių teisės aktų pažeidimus arba nevykdymą*. Už šiame straipsnyje numatytus nusižengimus, vadovaujantis 589 straipsnio 26 dalimi, administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos ir valstybės archyvai.

Atsižvelgiant į tai, kad Universitetas negalėjo pateikti Kontrolieriui informacijos, susijusios su dokumentų apskaita, vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodekso 522 straipsnio 1 dalimi ir 589 straipsnio 26 dalimi, Kontrolierius surinktą informaciją persiunčia Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai.

Atsižvelgiant į tai, kad Universiteto prorektorius patvirtino neteikęs specialių sprendimų ar įsakymų dėl Pareiškėjo, konstatuoti Universiteto prorektorius akademinės etikos pažeidimų nėra pagrindo.

Atsižvelgiant į tai, kad Universiteto Fakulteto pateikto 2016 m. kovo 10 d. Filosofijos katedros posėdžio protokolo registracijos numeris sutampa su Pareiškėjo pateikto 2016 m. kovo 10 d. Filosofijos katedros posėdžio protokolo išrašo registracijos numeriu, konstatuoti Universiteto darbuotojo L. D. su dokumentų klastojimu susijusio akademinės etikos pažeidimo nėra pagrindo.

Universiteto darbuotojas L. D. į Kontrolieriaus raštus neatsakė, prašytos informacijos nepateikė. Toks Universiteto darbuotojo L. D. neveikimas Kontrolieriaus prašomos informacijos teikimo požiūriu prieštarauja Mokslo ir studijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytam akademinės etikos principui ta apimtimi, kurioje įtvirtintos skaidrumo, sąžiningumo ir teisingumo, informacijos teikimo, kad būtų išaiškinta tiesa, nuostatos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas nuo 2016 m. spalio 14 d., Universiteto duomenimis, Universitetui pateikė 80 raštų ir nuo 2016 m. spalio 12 d. Kontrolieriui pateikė 9 skundus dėl Universiteto, iš kurių Kontrolieriaus 4 buvo nagrinėti, 2 atsisakyta nagrinėti, 3 persiųsti Universitetui. Pažymėtina, kad visi akademinės bendruomenės nariai turėtų atsakingai naudotis savo teisėmis, pripažindami ir puoselėdami akademinės etikos vertybes, nustatytas Mokslo ir studijų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje: „Akademinė etika – visuma visuotinai pripažintų vertybių, užtikrinančių mokslo ir studijų proceso skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, šiame procese dalyvaujančių asmenų lygybę, nediskriminavimą, atsakingumą, tausų išteklių vartojimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą, pasitikėjimą, pagarbą ir intelektualinę nuosavybės apsaugą.“

Kontrolierius, išanalizavęs ir įvertinęs pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 11 dalies 8 punktu,

n u s p r e n d ė:

Pripažinti skundą nepagrįstu.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas